

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

อุตสาหกรรมการก่อสร้างในประเทศไทย มีการพัฒนาและก้าวหน้าเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการบริหาร การจัดการ เทคนิคในการก่อสร้าง มีการนำเอาเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ต่างๆที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพมาใช้ในการก่อสร้าง นำมาซึ่งความสะดวกและรวดเร็วในการก่อสร้าง ทำให้อุตสาหกรรมการก่อสร้างมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว แต่การพัฒนาด้านความปลอดภัยในอุตสาหกรรมการก่อสร้างกลับไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ทำให้อุบัติเหตุในอุตสาหกรรมการก่อสร้างยังคงมีมาก ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน ดังจะเห็นได้จากสถิติการประสบอันตรายจากการทำงาน ในตารางที่ 1.1 พบว่า อุตสาหกรรมการก่อสร้างมีแนวโน้มของการประสบอันตรายที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับการประสบอันตรายจากอุตสาหกรรมทั้งหมด

ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างให้ผู้รับผิดชอบต่อการดำเนินการก่อสร้างต้องปฏิบัติตาม ก็ยังมีผู้ละเลยกันมาก หรือแม้แต่ในต่างประเทศก็ยังมีผู้ละเลยต่อมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งดูได้จากสถิติการจ้ดลำดับมาตรฐานความปลอดภัยที่ถูกละเลย โดยนายจ้างและลูกจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงาน ในตารางที่ 1.2 พบว่า การสร้างนั้งร้านในงานก่อสร้างไม่ตรงตามมาตรฐานความปลอดภัยมีมากถึง 5,519 ราย สูงเป็นลำดับที่ 2 จากทั้งหมด 10 ลำดับ ซึ่งการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานความปลอดภัยในงานก่อสร้างหรือละเลยต่อมาตรการความปลอดภัยต่างๆในงานก่อสร้าง อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุต่างๆที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นในงานก่อสร้าง

อุบัติเหตุในอุตสาหกรรมการก่อสร้าง ยังคงเป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะนายจ้างส่วนใหญ่ไม่เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัย มักจะตัดค่าใช้จ่ายส่วนนี้ออกไป เพื่อให้ราคางานต่ำลง หวังที่จะชนะในการประมูลหรือได้กำไรมากๆ แต่ไม่ได้คิดไปว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในแต่ละครั้งจะนำมาซึ่งความสูญเสียต่างๆมากมาย ไม่เพียงแต่ค่ารักษาพยาบาลและค่าทดแทน ซึ่งเป็นความสูญเสียทางตรงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงความสูญเสียทางอ้อมด้วย เช่น เพื่อนร่วมงานต้องเสียเวลาในการปฐมพยาบาลและมุงดูอุบัติเหตุ หัวหน้างานต้องเสียเวลาในการวิเคราะห์หาสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุ เสียค่าใช้จ่ายในการซ่อมเครื่องมือและเครื่องจักรที่เสียหาย เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นใน

ตารางที่ 1.1 ร้อยละของจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายจากการก่อสร้าง
ต่อจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายทั้งหมดตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2536 - 2540 ในประเทศไทย

ปี พ.ศ.	จำนวนลูกจ้าง ที่ประสบอันตราย ทั้งหมด	จำนวนลูกจ้าง ที่ประสบอันตราย จากการก่อสร้าง	ร้อยละของจำนวนลูกจ้าง ที่ประสบอันตรายจากการก่อสร้าง ต่อจำนวนลูกจ้างที่ประสบอันตรายทั้งหมด
2536	156,548	22,479	14.36
2537	186,053	27,365	14.71
2538	216,335	28,538	13.19
2539	245,616	37,875	15.42
2540	230,376	37,581	16.31

ที่มา : สถิติการประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงาน (สำนักงานกองทุนเงินทดแทน , 2541)

ตารางที่ 1.2 10ลำดับมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานในเรื่องต่างๆที่ถูกละเลย
 ในประเทศสหรัฐอเมริกา ปี ค.ศ. 1997
 โดย Occupational Safety and Health Association

ลำดับที่	การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายมาตรฐานความปลอดภัยในการทำงานในเรื่องต่างๆ	จำนวน (ราย)
1	เรื่องของการไม่แจ้งหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับอันตรายในการทำงานที่ถูกต้องแก่ผู้ปฏิบัติงาน	8,931
2	การสร้างนั่งร้านในการก่อสร้างไม่ตรงตามมาตรฐานความปลอดภัย	5,519
3	ไม่แขวนป้ายแสดงการหยุดใช้เครื่องจักรในขณะที่ซ่อมบำรุง	3,878
4	การทำงานในที่สูงเกินมาตรฐานกำหนดโดยอุปกรณ์ป้องกันไม่เพียงพอ	3,743
5	การติดตั้งระบบไฟฟ้าไม่ได้มาตรฐาน	3,494
6	ติดตั้งอุปกรณ์บริเวณต่างๆ อาทิเช่น บริเวณสายพาน ไม่ครบถ้วน	3,077
7	การติดตั้งการ์ดป้องกันไม่ได้มาตรฐาน	2,338
8	การติดตั้งระบบไฟฟ้าไม่ครบถ้วน	2,338
9	นายจ้างจัดสรรอุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลไม่ครบถ้วน	2,239
10	นายจ้างจัดอุปกรณ์เครื่องช่วยหายใจไม่ถูกประเภทงาน	2,166

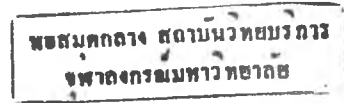
ที่มา : ข่าวสารความปลอดภัย (สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน , 2541)

กรณีที่ต้องทำงานล่วงเวลาเนื่องจากอุบัติเหตุ เป็นต้น และยังรวมไปถึงความเจ็บปวด ความทุกข์ทรมานอีกด้วย ซึ่งมูลค่าความสูญเสียทางอ้อมนั้นมีค่ามากกว่ามูลค่าความสูญเสียทางตรงหลายเท่า (Heinrich , 1969) มูลค่าความสูญเสียที่เกิดขึ้นจริงจึงมากกว่าที่ประมาณการไว้หลายเท่า

อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มักจะมีสาเหตุมาจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย และการกระทำที่ไม่ปลอดภัยซึ่งสามารถป้องกันได้ คือ การจัดสร้างมาตรการความปลอดภัย และการปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งวิธีการนี้สามารถที่จะช่วยลดอุบัติเหตุลงได้ แต่นายจ้างส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการลงทุนที่สิ้นเปลือง ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน แต่มูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุที่เพิ่มขึ้นจะทำให้มูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุลดลง (พูลทรัพย์ สมบูรณ์ปัญญา , 2530) ซึ่งจะทำให้มูลค่าความสูญเสียทางอ้อมลดลงด้วย จะเห็นว่าการลงทุนเพื่อจัดสร้างมาตรการความปลอดภัยเป็นสิ่งที่ต้องกระทำ

การลงทุนเพื่อจัดสร้างมาตรการความปลอดภัย ต้องคำนึงถึงความสำคัญในแต่ละมาตรการความปลอดภัยด้วย เพราะมาตรการความปลอดภัยบางข้อเมื่อไม่ปฏิบัติตามอาจมีอันตรายต่อส่วนรวม มาตรการความปลอดภัยบางข้อเมื่อไม่ปฏิบัติตามอาจมีอันตรายเฉพาะบุคคลเท่านั้น มาตรการความปลอดภัยบางข้อเมื่อไม่ปฏิบัติตามอาจมีอันตรายถึงชีวิต มาตรการความปลอดภัยบางข้อเมื่อไม่ปฏิบัติตามอาจมีอันตรายเพียงแค่บาดเจ็บเท่านั้น นายจ้างส่วนใหญ่ไม่ได้พิจารณาถึงความสำคัญในแต่ละข้อของมาตรการความปลอดภัย ทำให้การลงทุนในแต่ละมาตรการความปลอดภัยอาจไม่เหมาะสม

ความเหมาะสมของระดับมาตรการความปลอดภัยควรจะเป็นเท่าไร จะจัดสรรปันส่วนในการลงทุนจัดสร้างมาตรการความปลอดภัยอย่างไร เพราะการลงทุนในมาตรการความปลอดภัยที่มีความสำคัญมาก จะทำให้ระดับมาตรการความปลอดภัยเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน และการลงทุนในมาตรการความปลอดภัยที่มีสำคัญน้อย จะทำให้ระดับมาตรการความปลอดภัยเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย หรืออาจเท่าเดิม เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาความสัมพันธ์ของมูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุทั้งทางตรงและทางอ้อม มูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุ กับระดับมาตรการความปลอดภัยที่มีการให้น้ำหนักความสำคัญของแต่ละมาตรการความปลอดภัย เพื่อเป็นแนวทางในการลงทุนจัดสร้างระดับมาตรการความปลอดภัยได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของระดับมาตรการความปลอดภัยกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยของโครงการก่อสร้างอาคารสูง โดยชี้ให้เห็นถึง ลักษณะความสัมพันธ์ ระดับมาตรการความปลอดภัยที่ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยต่ำสุด และระดับมาตรการความปลอดภัยที่เหมาะสม โดยมีการศึกษาถึงความสำคัญในแต่ละข้อของมาตรการความปลอดภัยด้วย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ ทำการศึกษาเฉพาะโครงการก่อสร้างอาคารสูง ที่จดทะเบียนไว้กับสำนักงานกองทุนเงินทดแทนที่กำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 8 โครงการ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2542 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2543 เป็นระยะเวลา 4 เดือน

1.4 วิธีการศึกษา

ก. รวบรวมข้อมูลและวิธีการต่างๆที่ใช้ในการจัดทำแบบสำรวจมูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุ แบบสำรวจมูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุ และแบบสำรวจระดับมาตรการความปลอดภัย

ข. จัดทำแบบสำรวจระดับของมาตรการความปลอดภัย โดยมีการให้น้ำหนักความสำคัญที่ต่างกันในแต่ละมาตรการความปลอดภัย

ค. จัดทำแบบสำรวจมูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุ ในส่วนของมาตรการความปลอดภัยส่วนบุคคล และมาตรการความปลอดภัยของสภาพการทำงานที่เป็นอันตราย

ง. จัดทำแบบสำรวจมูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุ ในส่วนของมูลค่าความสูญเสียทางตรงทั้งหมด และมูลค่าความสูญเสียทางอ้อมในส่วนของค่าแรงที่ต้องสูญเสียไปของพนักงาน เพื่อนร่วมงาน หัวหน้างาน ค่าล่วงเวลาเนื่องจากอุบัติเหตุ ค่าจ้างพนักงานใหม่ และค่าความเสียหายของวัสดุดิบ เครื่องมือ เครื่องจักร เท่านั้น

จ. จัดหาโครงการก่อสร้างอาคารสูงที่จดทะเบียนไว้กับสำนักงานกองทุนเงินทดแทน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และกำลังดำเนินการก่อสร้างอยู่ในขณะที่กำลังศึกษา และทำการสำรวจระดับของมาตรการความปลอดภัย มูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุ และมูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุ

ฉ. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระดับมาตรการความปลอดภัยกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสำหรับโครงการก่อสร้างอาคารสูง

ช. สรุปผลการศึกษา และเรียบเรียงวิทยานิพนธ์

1.5 ประโยชน์ของการศึกษา

ก. ทำให้ทราบถึงลักษณะของอุบัติเหตุ ความถี่และความรุนแรงของอุบัติเหตุ มูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุของโครงการก่อสร้างอาคารสูง

ข. ทำให้ทราบถึงมูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุของโครงการก่อสร้างอาคารสูง

ค. ทำให้ทราบถึงความสำคัญในแต่ละข้อของมาตรการความปลอดภัย และระดับมาตรการความปลอดภัยในเรื่องต่างๆของโครงการก่อสร้างอาคารสูง

ง. ทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ของมูลค่าความสูญเสียจากการเกิดอุบัติเหตุ มูลค่าการลงทุนในการป้องกันอุบัติเหตุ และระดับมาตรการความปลอดภัยของโครงการก่อสร้างอาคารสูง

จ. สามารถใช้เป็นแนวทางในการลงทุนจัดสร้างระดับมาตรการความปลอดภัยสำหรับโครงการก่อสร้างอาคารสูงได้

ฉ. สามารถใช้เป็นแนวทางในการประมาณค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยสำหรับโครงการก่อสร้างอาคารสูงได้